

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๗๗๓

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางการแจ้งเป็นผู้ทำงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
มาตรา ๑๐๙

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร ผู้ว่าการ หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๙
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐกระทำการดังต่อไปนี้
โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ถือว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญานั้นกระทำการอันมีลักษณะเป็นการทำงาน
(๑) เป็นผู้ยื่นข้อเสนอที่ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไปทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือกับหน่วยงานของรัฐ
ภายในเวลาที่กำหนด (๒) คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับจ้างช่วงที่หน่วยงานของรัฐอนุญาตให้รับช่วงงานได้
ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือนั้น (๓) เมื่อปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐ
กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือกระทำการโดยไม่สุจริต
(๔) เมื่อปรากฏว่าผลการปฏิบัติตามสัญญาของที่ปรึกษาหรือผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง
มีข้อบกพร่อง ผิดพลาด หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอย่างร้ายแรง (๕) เมื่อปรากฏว่าผู้ให้บริการ
งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างหรือผู้ประกอบการงานก่อสร้างไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๘ (๖) การกระทำอื่น
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นข้อเสนอ
หรือคู่สัญญาเป็นผู้ทำงาน และให้แจ้งเวียนรายชื่อผู้ทำงานให้หน่วยงานของรัฐทราบกับแจ้งเวียนในระบบเครือข่ายสารสนเทศ
ของกรมบัญชีกลางรวมทั้งแจ้งให้ผู้ทำงานทราบด้วย” และในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา
ของหน่วยงานของรัฐกระทำการอันมีลักษณะเป็นการทำงาน ตามความในมาตรา ๑๐๙ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
พิจารณาให้เป็นผู้ทำงานพร้อมความเห็นของตนเสนอไปยังปลัดกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาสั่งให้เป็นผู้ทำงาน
ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๙๓
และปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐมีความผิดตามกฎหมาย
เช่น ฉ้อโกง หรือทุจริต ซึ่งหน่วยงานของรัฐคู่สัญญามีได้ดำเนินการพิจารณาแจ้งให้คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐ
รายนั้นเป็นผู้ทำงานมายังปลัดกระทรวงการคลังแต่อย่างไร เนื่องจากมิใช่กรณีที่เกิดจากการบอกเลิกสัญญา
ทำให้คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐรายดังกล่าวยังสามารถยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐอื่นได้ ซึ่งอาจมีผล
ก่อให้เกิดการทุจริตในอนาคต ประกอบกับเรื่องดังกล่าวยังไม่มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจน นั้น

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีแนวทางในการพิจารณาก่อนส่งเรื่องมาให้ปลัดกระทรวงการคลังพิจารณาสั่งให้เป็นผู้ทำงาน ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๙ จึงอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง (๗) กำหนดแนวทาง ดังนี้

๑. กรณีดังต่อไปนี้ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญา ของหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ทำงาน พร้อมความเห็นของตนเสนอมายังปลัดกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณา สั่งให้เป็นผู้ทำงานโดยเร็ว

๑.๑ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติว่า “เป็นผู้ยื่นข้อเสนอที่ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไป ทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือกับหน่วยงานของรัฐภายในเวลาที่กำหนด” หมายความว่า เมื่อหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกแล้ว และหน่วยงานของรัฐได้มีหนังสือ แจ้งให้ผู้ยื่นข้อเสนอซึ่งเป็นผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกมาลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือ กับหน่วยงานของรัฐภายในระยะเวลาที่หน่วยงานของรัฐกำหนดและภายในกำหนดระยะเวลายื่นราคา หากปรากฏว่า ผู้ยื่นข้อเสนอดังกล่าวไม่ยอมเข้าทำสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผล อันสมควร

๑.๒ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติว่า “คู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐหรือผู้รับจ้างช่วง ที่หน่วยงานของรัฐอนุญาตให้รับช่วงงานได้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือนั้น” หมายความว่า ภายหลังจากที่ได้มีการลงนามแล้ว คู่สัญญาหรือผู้รับจ้างช่วงที่หน่วยงานของรัฐอนุญาตให้รับช่วงงานได้ ไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๑.๓ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏว่าผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ของหน่วยงานของรัฐกระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือกระทำการ โดยไม่สุจริต” หมายความว่า การที่ผู้ยื่นข้อเสนอรายหนึ่งหรือหลายรายกระทำการอย่างใด ๆ อันเป็นการขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรค หรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมในยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะกระทำ โดยการสมยอมกันหรือโดยการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด หรือใช้กำลังประทุษร้าย หรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือแสดงเอกสารอันเป็นเท็จ หรือกระทำการทุจริตอื่นใด ในการเสนอราคา ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแสวงหาประโยชน์ในระหว่างผู้ยื่นข้อเสนอด้วยกัน หรือเพื่อให้ประโยชน์ แก่ผู้ยื่นข้อเสนอรายหนึ่งรายใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐนั้น หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขัน อย่างเป็นธรรม หรือเพื่อให้เกิดความได้เปรียบหน่วยงานของรัฐโดยมิใช่เป็นไปในทางการประกอบธุรกิจปกติ รวมทั้งกรณีหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐคู่สัญญา พบว่าคู่สัญญา ของหน่วยงานของรัฐมีพฤติกรรมสมยอมกัน หรือกระทำการโดยไม่สุจริต ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ของหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของรัฐคู่สัญญา หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมาย หรือผู้อื่น ได้ดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีในเรื่องเกี่ยวกับโครงการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐจนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐในโครงการนั้นมีความผิดตามกฎหมายแล้ว

๑.๔ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๔) บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏว่าผลการปฏิบัติตามสัญญาของที่ปรึกษา หรือผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างมีข้อบกพร่อง ผิดพลาด หรือก่อให้เกิดความเสียหาย แก่หน่วยงานของรัฐอย่างร้ายแรง” หมายความว่า เมื่อหน่วยงานของรัฐได้นำผลการปฏิบัติตามสัญญาของที่ปรึกษา หรือหน่วยงานของรัฐได้นำผลการปฏิบัติตามสัญญาของผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ไปปฏิบัติงานแล้วมีข้อบกพร่อง ผิดพลาด หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอย่างร้ายแรง เนื่องจาก ผลการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพตามกฎหมาย

๑.๕ มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏว่าผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบ หรือควบคุมงานก่อสร้างหรือผู้ประกอบการงานก่อสร้างไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๘” หมายความว่า ผู้ให้บริการ งานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้างที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ มีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการ งานก่อสร้างในงานนั้น ในลักษณะที่มีความสัมพันธ์โดยตรง กล่าวคือ ผู้ให้บริการเป็นผู้รับจ้างงานก่อสร้าง ในงานที่ตนเองเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐนั้น และในลักษณะที่มีความสัมพันธ์โดยอ้อม กล่าวคือ ผู้ให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นผู้คดสรรมดาหรือนิติบุคคล เป็นลูกจ้าง ผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการ ผู้บริหาร หรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด ให้กับผู้ประกอบการงานก่อสร้างซึ่งเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่เป็นคู่สัญญาของหน่วยงานของรัฐ ในงานที่ตนเองเป็นผู้ให้บริการ

๒. การแจ้งเป็นผู้ทำงานตามข้อ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และแจ้งรายชื่อผู้ยื่นข้อเสนอ หรือคู่สัญญา ของหน่วยงานของรัฐ หรือผู้รับจ้างช่วงที่หน่วยงานของรัฐอนุญาตให้รับจ้างช่วงได้ ตามแบบแจ้งผู้ทำงาน ส่งให้ปลัดกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘-๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖